

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1981/1383

KARAR NO : 1982/7

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Erdinç Durgul, Birza Turgut, Mehmet Arı, Ahmet Kurt

O L A Y : Sanıkların, olaylar sırasında ölen diğer suç arkadaşları ile 18.7.1979 günü Silifke Ziraat Bankası Şubesini soymayı kararlaştırarak, soygunu kolaylaştırmak için jandarma ve polis binalarına patlayıcı madde yerleştirdikleri, soygunda kullanmak üzere Ahmet Özer isimli şahsın taksisini gasp ettikleri, patlamalar sırasında banka soygununu gerçekleştirdikleri; bu olaylardan sonra kendilerini yakalamak isteyen güvenlik kuvvetleri ile silahlı çatışmaya girdikleri, çatışmada sanıklardan Hüseyin Görgen ile Başkomiser Nağıp Karadeniz'in vurulup öldükleri, polis İsmail'in yaralandığı, polis çemberinden kurtulup kaçan sanıklardan Recep Görgen'in de Gökusu Irmağını geçerken boğulup öldüğü, Silifke C. Savcılığı'nın 25.9.1979 günlü iddianamesinde açıklanarak, sanıkların Türk Ceza Yasası'nın 497/2., 264., 6136 sayılı Yasa'nın 13/1-2-4., 449/2., 449/2., 62. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Mersin Ağır Ceza Mahkemesi'ne açılan kamu davası, Yargıtay 3. Ceza Dairesi'nce kamu güvenliğinden Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi'ne nakle edilmiş; Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi, 2.12.1979 gününde, 1979/218-308 sayı ile, görevsizlik kararı vermiş, görevsizlik kararı üzerine davayı incelemeye başlayan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi, 20.5.1980 gününde, 1980/848 esas sayı ile; 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, 7.7.1980 gününde, 1980/183-246 sayı ile; "Birleşip anlaşarak, illegal bir örgüt oluşturan sanıkların işledikleri suçların, sıkıyönetim ilânına neden olan yaygın şiddet hareketleri niteliğinde ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğunu" kabul ederek Askerî Yargı yerini görevli kılmış ve Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar vermiştir.

Bu kararı alan Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askerî Mahkemesi, 16.7.1980 gününde yetkisizlik kararı ile dosyayı Adana Sıkıyönetim Komutanlığı Askerî Mahkemesi'ne göndermiştir.

Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi, 31.10.1980 gününde, 1980/467-159 sayı ile; 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 2301 sayılı Yasa ile değişik 13/a maddesine göre sıkıyönetim askeri mahkemelerinin ilandan üç aydan önce işlenen ve

sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan suçlara ait davalara bakabileceği, suçun, Temmuz 1979 yılında Silifke'de işlendiği, bu yerin 12.9.1980 gününde sıkıyönetim kapsamına alındığı gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Böylece, Ankara 5. Ağır Ceza Mahkemesi ile Adana Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 25.1.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hüseyin Çakıroğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoglu'nun Askerî Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Görev konusu, kamu düzenine ilişkin olup yargılamanın her evresinde gözönünde tutulmalıdır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin görevi belirleyen kararından sonra dahi, görev konusunu düzenleyen yeni yasa değişiklikleri yapılmışsa, yargı merciilerinin, aksine bir hüküm bulunmaması halinde, bu yasa değişikliğini de gözönü etmeleri gerekir. Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü'nün görevi belirleyen 7.7.1980 günlü, kararından sonra 9.9.1980 tarihinde, 2301 sayılı Yasa ile 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesi değiştirilmiştir. Eski metin, tek fıkra halinde iken yeni değişiklikle madde metni (a) ve (b) fıkraları şeklinde düzenlenmiş (a) fıkrasında üç aylık süre koşulu konmuş, bağlantı koşulu da (b) fıkrasında aynen "Sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu herhangi bir suçla umumi ve müşterek gaye içerisinde irtibatlı bulunan suçları işleyenlerin davalarına....." eski metindeki gibi düzenlenmiştir.

Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, 7.7.1980 günlü kararında "İllegal bir örgüt oluşturan sanıkların işledikleri suçların, sıkıyönetim ilanına neden olan yaygın şiddet hareketleri niteliğinde ve sıkıyönetim askeri mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunduğunu" kabul edip, Askerî Yargı yerini görevli kılarken, 1402 sayılı Yasa'nın 13. maddesinin (b) bendinde düzenlenen konu olan bağlantı koşulunun varlığını esas almıştır. Zira sanıkların THKP/C Acilciler Örgütüne mensup oldukları, davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulduğu, anılan örgütün amacı doğrultusunda örgütsel ve organik bağlantılı olarak aynı genel ve ortak amaç içerisinde atılı suçların işlendiği hususunda dosyada somut kanıtlar bulunmakta-

Yukarıda açıklanan nedenlerle 1402 sayılı Yasa'da 2301 sayılı Yasa ile yapılan değişikliğin Mahkememiz kararına etkisi olmadığı açıkça ortadadır.

Sanıklara atılı suçlar, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkindir. Suçlar, 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendinde belirtilen üç aylık süre dışında işlenmiş ise de, yukarıda açıklandığı üzere sıkıyönetim askeri mahkemelerinin el koyduğu suçlarla örgütsel ve organik bağlantılı olarak aynı genel ve ortak amaç içerisinde işlenen bu suçlara ait davanın da 1402 sayılı Yasa'nın değişik 13. maddesinin (b) bendi hükmü uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmektedir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle Adana-Kahramanmaraş-Gaziantep-Adıyaman-Hatay İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 31.10.1980 günlü, 1980/467-159 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 25.1.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

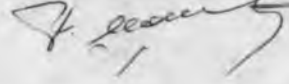
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fethi Özduval

Üye

İsmail Oğuz

Üye

Şeref Tolungüç

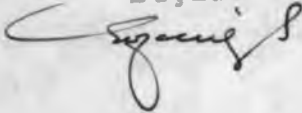
Üye

Orhan Erdem

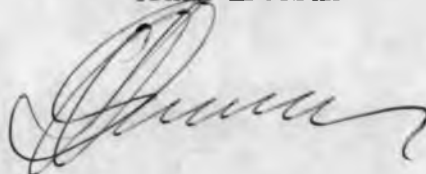
Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Orhan Ertosun

Üye

Hasan Çelikkale

